

ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ТА ПОЛІТИЧНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ

Проект фінансується
Європейським Союзом

ДІАЛОГ ЗІ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ

ЩОМІСЯЧНИЙ МОНІТОРИНГ СПРИЯННЯ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ

*Період моніторингу:
7 липня – 14 серпня*

*Випуск № 22,
серпень 2016*

Шановні читачі!

Перед Вами випуск щомісячного моніторингу сприяння торгівлі в Україні, продукт проекту “Сприяння розвитку торгівлі за рахунок сприяння діалогу між представниками громадянського суспільства і органами державної влади (Діалог зі Сприяння Торгівлі)”. Ми прагнемо надати Вам найсвіжішу та найбільш актуальну інформацію стосовно процедур спрощення торгівлі. Тому для нас дуже важлива Ваша думка, відгуки та побажання щодо комунікаційних зв'язків та методів надання інформації на адресу: tfd@ier.kiev.ua

Зміст

Нормативно-правові акти, що набрали чинності	4
Затверджено порядок ведення Реєстру виробників органічної продукції	4
Національний банк України лібералізує систему валютного регулювання	5
Змінено граничний строк для розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів	5
Уряд створив новий структурний підрозділ ДФС України	5
Проекти нормативно-правових актів	6
Пропонується встановити максимальний розмір обов'язкового продажу валютних надходжень резидентів	6
Пропонується скасувати пільговий імпорт енергозберігаючих матеріалів та обладнання	6
Розроблено порядок ведення Реєстру сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал	7
Новини	8
1 серпня 2016 року запроваджено роботу “Єдиного вікна”	8
Підписано меморандум про взаєморозуміння між Мінагропродом та суб'єктами господарювання - експортерами зерна	9

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ, ЩО НАБРАЛИ ЧИННОСТІ

Затверджено порядок ведення Реєстру виробників органічної продукції

Постанова Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2016 року № 505 “Про затвердження Порядку ведення Реєстру виробників органічної продукції (сировини)”

Уряд України затвердив порядок ведення Реєстру виробників органічної продукції (сировини). Реєстр забезпечить можливість перевірити наявність у тієї чи іншої компанії відповідного сертифікату на продукцію і буде розміщено у вільному доступі на веб-сайті Держпродспоживслужби України.

Його впровадження є однією з цеглинок у побудові якісної системи контролю за безпечністю харчової продукції в Україні, що має призвести до визнання українських сертифікатів в ЄС та інших країнах.

Підставою для внесення до Реєстру відомостей про осіб, яким надано право виробляти органічну продукцію, є сертифікат, який надає орган з оцінки відповідності. Відомості, які містяться в сертифікаті, вносяться Держпродспоживслужбою до Реєстру протягом п'яти робочих днів після надходження копії сертифіката.

Підставою для прийняття рішення щодо виключення відомостей про особу з Реєстру є анулювання та/або закінчення строку дії сертифіката, зміна місця провадження господарської діяльності, про що орган з оцінки відповідності повідомляє Держпродспоживслужбі. У разі прийняття рішення щодо виключення відомостей про особу з Реєстру Держпродспоживслужба протягом двох робочих днів

з дати прийняття такого рішення у письмовій формі повідомляє про це особі із зазначенням такої причини.

Прийняття постанови дасть змогу створити інформаційно-довідкову базу виробників органічної продукції (сировини) та забезпечити ідентифікацію та облік виробничої діяльності фізичних або юридичних осіб, які здійснюють виробництво такої продукції.

Функціонування Реєстру створить прозоре і цивілізоване конкурентне середовище у сфері виробництва та обігу органічної сільськогосподарської продукції (сировини), а отже покращить умови функціонування вітчизняного ринку виробництва та обігу органічної сільськогосподарської продукції.

Джерело:

<http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=249240998>

НБУ лібералізує систему валютного регулювання

Постанова Правління Національного банку України від 11 серпня 2016 року № 368 "Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України"

У рамках роботи з лібералізації системи валютного регулювання та контролю за зовнішньоекономічними операціями резидентів, Національний банк України продовжує здійснювати кроки у цьому напрямку.

Зокрема, постановою передбачена можливість подання резидентами до банків як оригіналів, так і копій документів в електронній формі для реєстрації укладених з нерезидентами договорів позики (змін до них), проведення платіжних операцій за цими договорами, здійснення резидентами розрахунків з нерезидентами через кореспондентські рахунки банків-нерезидентів у гривнях тощо.

Також Національний банк розширює можливості фінансування імпорتنих операцій вітчизняних підприємств за рахунок спрощення умов для

залучення зовнішнього фінансування за участі іноземних експортно-кредитних агентств та міжнародних фінансових організацій. Очікується, що зазначені зміни сприятимуть не тільки запровадженню сучасних комунікаційних технологій у банківській системі, а й активізації зовнішньоекономічної діяльності.

Джерело: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=35116635&cat_id=55838

Змінено граничний строк для розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів

Постанова Правління НБУ від 27 липня 2016 року №361 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”

Цей нормативний акт вносить зміни до Постанови Правління Національного банку України від 7 червня 2016 року № 342 «Про врегулювання ситуації на грошово-кредитному та валютному ринках України» в частині подовження граничних строків для розрахунків за операціями з експорту та імпорту

товарів з 90 днів до 120 днів.

Крім того, шляхом внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 23 лютого 2015 року №124 «Про особливості здійснення деяких валютних операцій» полегшено умови для здійснення платежів за імпортними контрактами клієнтів, у тому числі авансових платежів. До внесення відповідних змін використовувалась виключно акредитивна форма розрахунків, якщо сума платежу перевищувала 500 тис. доларів США. Відтепер така вимога розповсюджується лише на платежі на суму понад 1 млн доларів США.

Ухвалення цієї постанови позитивно вплине на умови здійснення експортних операцій та розрахунків за зовнішньоекономічними контрактами українських підприємств.

Джерело: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=8804895

Уряд створив новий структурний підрозділ ДФС України

Постанова Кабінету Міністрів України № 495 від 8 серпня 2016 року “Про утворення Міжрегіональної митниці Державної фіскальної служби”

Відповідною постановою Уряд створив юридичну особу публічного права - територіальний орган Державної фіскальної служби - Міжрегіональну митницю Державної фіскальної служби в межах затвердженої граничної чисельності працівників ДФС.

Міністерству фінансів України доручено затвердити Положення про Міжрегіональну митницю Державної фіскальної служби.

Зі змісту постанови не зрозумілі функції та повноваження нової структурної одиниці ДФС. Разом з цим, Голова ДФС України Р. Насіров зазначив, що створення окремого територіального підрозділу має на меті посилення боротьби з контрабандою та корупцією на митниці, підвищення ефективності митного контролю товарів та боротьби з митними правопорушеннями. “Співробітники міжрегіональної митниці займатимуться аналізом ризиків і в разі необхідності виїжджатимуть без попередження на

ПРОЕКТИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ

будь-яку митницю для оперативного втручання. На період їхнього перебування працівники відповідної митниці відсторонюються від виконання своїх обов'язків, а працівники міжрегіональної митниці починають діяти згідно з наданими їм повноваженнями”, – зазначив Голова ДФС.

Зокрема, передбачається, що міжрегіональна митниця ДФС матиме право здійснювати повний митний контроль, перевіряти відомості у митних деклараціях та правильність нарахування митних платежів, виявляти та припиняти порушення законодавства як з боку суб'єктів ЗЕД, так і з боку працівників ДФС при здійсненні ними митних формальностей.

Джерело: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnp>

Пропонується встановити максимальний розмір обов'язкового продажу валютних надходжень резидентів

Проект Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо лібералізації валютних операцій для сприяння інвестиціям та експорту” № 4866 від 24 червня 2016 року

Ініціатор: Народні депутати України

У листопаді 2012 року відповідно до Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення інструментів впливу на грошово-кредитний ринок” Національний банк

України отримав, зокрема, право тимчасово запроваджувати обов'язковий продаж валютних надходжень резидентів. Так, відповідно до статей 25 та 44 Закону України “Про Національний банк України” центральний банк держави має право запроваджувати на строк до шести місяців вимоги щодо обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті. Разом з цим, не визначено межі валютних надходжень резидентів, що підлягають обов'язковому продажу.

Законопроектом пропонується встановити можливість встановлення Національним банком України максимальної норми обов'язкового продажу валютних надходжень резидентів не більше 50%.

Джерело: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=59495

Пропонується скасувати пільговий імпорту енергозберігаючих матеріалів та обладнання

Проекти законів України “Про внесення змін до статті 282 Митного кодексу України”, “Про внесення змін до статті 197 Податкового кодексу України”

Ініціатор: Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

Законопроектами пропонується скасувати пільгове ввезення (імпорту) на митну територію України енергозберігаючих матеріалів та обладнання, яке наразі передбачається нормами Митного та Податкового кодексів

Зокрема, згідно з пунктами 14 і 16 частини першої статті 282 Митного кодексу України, а також відповідними нормами Податкового Кодексу України передбачено, що при ввезенні в Україну звільняються від сплати ввізного мита та обкладення ПДВ енергозберігаючі матеріали, обладнання, устаткування та комплектуючі вироби за умови, що ці товари застосовуються платником податків для власного виробництва та якщо ідентичні товари з аналогічними якісними показниками не

виробляються в Україні. Перелік таких товарів із зазначенням кодів згідно з УКТЗЕД відповідно до норм Митного кодексу України встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Слід зазначити, що постановою Кабінету Міністрів України № 7129 від 29 грудня 2014 року визнано такими, що втратили чинність цілу низку постанов Кабінету Міністрів України щодо ввезення на митну територію України енергозберігаючих матеріалів, обладнання, устаткування та комплектуючих до них. Таким чином, наразі фактично відсутній конкретний перелік товарів, які користуються згаданими пільгами при імпорті в Україну. Наступним кроком має стати внесення відповідних змін до Митного та Податкового кодексів.

Скасування митних та податкових пільг при ввезенні в Україну наведених товарів, на думку розробника, знизить можливі корупційні ризики як під час розмитнення вантажу, так і під час отримання документів, підтверджуючих преференцію в центральних органах виконавчої влади, а також посилить економічні стимули щодо розвитку внутрішнього виробництва енергозберігаючих матеріалів та обладнання.

Дата оприлюднення: 13 липня 2016 року.

Джерела: <http://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=1af75359-b733-48aa-89c2-73d089672cd5&title=ProektZakonuUkrainiproVnesenniaZminDoStatti282-MitnogoKodeksuUkraini>

<http://me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=ca4484a2-35c4-490a-9bc7-4ee3b17f75dd&title=ProektZakonuUkrainiproVnesenniaZminDoStatti197-PodatkovogoKodeksuUkraini>

Розроблено порядок ведення Реєстру сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал

Проект постанови Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку ведення Реєстру сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал”

Ініціатор: Міністерство аграрної політики та продовольства України

Відповідно до норм Закону України "Про насіння і садивний матеріал" розроблено порядок ведення Реєстру сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал. Проектом передбачається, що відповідний Реєстр буде передано від Державної інспекції сільського господарства до Міністерства аграрної політики та продовольства. До 1 липня 2017 року має бути створене програмне забезпечення Реєстру.

Реєстр створюється і ведеться з метою здійснення обліку, накопичення, оброблення, зберігання та надання інформації про видані органом з оцінки відповідності, а також скасовані Мінагрополітики сертифікати на насіння та/або садивний матеріал, а також забезпечення доступу до інформації про видані органом, а також скасовані сертифікати на насіння та/або садивний матеріал.

Впровадження Реєстру стане однією з цеглинок у побудові якісної системи контролю за безпечністю харчової продукції в Україні, що має призвести до визнання українських сертифікатів в ЄС та інших країнах.

Держателем Реєстру є Мінагрополітики, яке забезпечує його ведення. Реєстр ведеться в електронному вигляді державною мовою та розміщується на офіційному веб-сайті Мінагрополітики. Внесення відомостей до Реєстру та надання відомостей з Реєстру здійснюється безкоштовно.

Дата оприлюднення: 27 липня 2016 року.

Джерело: <http://minagro.gov.ua/uk/regulatory?nid=21886>

1 серпня 2016 року запроваджено роботу “Єдиного вікна”

Уряд з 1 серпня 2016 року запровадив автоматизовану систему “Єдиного вікна” при митному оформленні товарів і транспортних засобів. Робота Єдиного вікна регламентується постановою Кабінету Міністрів України № 364 від 25 травня 2016 року “Деякі питання реалізації принципу «єдиного вікна» при здійсненні митного, санітарно-епідеміологічного, ветеринарно-санітарного, фітосанітарного, екологічного, радіологічного та інших видів державного контролю”.

Таким чином, з 1 серпня 2016 року всі контролюючі органи на митниці об’єднані в єдину електронну систему «Єдине вікно». Наразі, контролюючі органи зобов’язані працювати лише через неї.

Система «Єдиного вікна» передбачає здійснення всіх видів контролю за допомогою ІТ-системи митниці. Взаємодія посадових осіб контролюючих органів з базою даних відбуватиметься через мережу Інтернет. Для цього буде використовуватися спеціальний веб-інтерфейс, розроблений на базі відповідних систем Державної фіскальної служби України.

Таким чином, служби контролю, фізично перебуваючи в різних місцях, зможуть обмінюватися інформацією, яка буде зберігатися у єдиній базі. Це має забезпечити ефективну координацію діяльності всіх служб на території України.

Процедура подачі документів для підприємств значно спрощена. Час на прийняття рішення контролюючим

органом щодо здійснення відповідного виду контролю при ввезенні товару обмежується 4 годинами. Інакше застосовується принцип “мовчазної згоди”, тобто ІТ-система автоматично формує позитивне рішення про проведення відповідного виду державного контролю, яке є підставою для завершення митного контролю та митного оформлення товарів. Крім того, огляд товарів при експорті проводиться одночасно всіма контролюючими органами не пізніше, ніж через 24 робочі години від запропонованого підприємством часу.

Крім того, підприємства готують і подають необхідні документи лише один раз в електронному вигляді. Так, підприємство повинно надіслати електронне повідомлення та скановані копії документів з електронним цифровим підписом для здійснення відповідного виду державного контролю. Декларант також може повідомити за допомогою Єдиного вікна контролюючі органи про час і місце проведення митного контролю, яке буде зручне для самого декларанта.

Під час презентації роботи “Єдиного вікна” Голова Держпродспоживслужби В. Лапа заявив, що інспектори Держпродспоживслужби майже по всій території України підключені до цієї системи. “Усі адміністратори, яких ми подали до Державної фіскальної служби, можуть в ній працювати. Понад 80% інспекторів, які працюють у нас з усіх видів контролю, також введені в систему. Я можу сказати, що практично на всій території країни ми готові вже зараз працювати в режимі “Єдиного вікна”, - зазначив Володимир Лапа та

додав, що інспектори відомства пройшли відповідний інструктаж.

Запровадження "Єдиного вікна" має значно спростити митні процедури та час на їх проведення, мінімізувати людський фактор при прийнятті рішень, що сприятиме зниженню корупційних ризиків. Впровадження такої процедури є одним із зобов'язань України в рамках імплементації Угоди СОТ про спрощення процедур торгівлі.

Джерела:

http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=249224743&cat_id=244277212

<http://minagro.gov.ua/uk/node/22040>

Підписано меморандум про взаєморозуміння між Мінагропродом та суб'єктами господарювання - експортерами зерна

12 липня 2016 року між Міністерством аграрної політики та продовольства України та суб'єктами господарювання - експортерами зерна підписано Меморандум про взаєморозуміння. Підписанти погодилися співпрацювати з питань узгодження балансових характеристик зернового ринку України, зокрема для розрахунку граничних обсягів експорту зерна, гарантування продовольчої безпеки та незастосування експортних обмежень протягом 2016-2017 маркетингового року.

Документ містить механізми взаємодії учасників ринку зерна для обміну інформацією і здійснення моніторингу зернового ринку. Це має дозволити не застосовувати експортні обмеження та гарантувати продовольчу безпеку країни. Метою Меморандуму є стабілізація ринку зерна в країні, а також забезпечення прогнозованого режиму експорту зерна на 2016-2017 маркетинговий рік.

У тексті Меморандуму не відображено цін, оскільки немає ключових індикаторів урожаю. Разом з цим, планується, що не рідше одного разу на місяць його сторони будуть зустрічатися для визначення основних показників ринку.

Слід зазначити, що практика підписання різноманітних меморандумів з основними експортерами зерна та представниками влади практикується достатньо давно. З одного боку, це дозволяє державним органам "тримати руку на пульсі" із ситуацією щодо експорту зернових. З іншого боку, експортери зерна уникають різких обмежувальних заходів держави з метою забезпечення продовольчої безпеки держави. Слід мати на увазі, що будь-які експортні обмеження, а також спроби у ручному режимі регулювати експортні поставки будь-яких товарів протирічать принципам міжнародної торгівлі. Разом з цим, такі меморандуми є добровільним, що дозволяє використовувати їх у якості механізмів співпраці бізнесу та влади.

Зі сторони зернового ринку документ підписали представники Американської торговельної палати, Української зернової асоціації, Української аграрної конфедерації, Європейської бізнес-асоціації, Асоціації "Український клуб аграрного бізнесу", міжнародної асоціації торгівлі зерном и кормами, асоціації фермерів і приватних землевласників, Аграрного союзу України, громадської організації "Борошномили України"

Джерело:

<http://minagro.gov.ua/node/21773>

Щомісячний моніторинг сприяння торгівлі в Україні підготовлено в рамках проекту **“Діалог зі сприяння торгівлі”**, який реалізує Інститут економічних досліджень та політичних консультацій за фінансової підтримки Європейського Союзу.

Номер проекту: ENPI/2013/ 333-433.

Проект спрямований на зміцнення потенціалу бізнес-асоціацій і НУО щодо визначення і сприяння реалізації заходів політики зі сприяння розвитку торгівлі, створюючи цим самим підґрунтя для успішної інтеграції України в світову економіку взагалі і подальшу інтеграцію в ЄС зокрема.

Завдання Проекту:

- Покращення потенціалу бізнес-асоціацій і НУО щодо визначення адміністративних і регуляторних заходів, які спрямовані на сприяння розвитку торгівлі, здійснення моніторингу та оцінки прогресу їхнього виконання, а також пропагування змін, що створюють комфортні для ведення бізнесу умови;
- Сприяння політичному діалогу між бізнес-асоціаціями / НУО і органами державної влади, спрямованому на реалізацію заходів політики сприяння розвитку торгівлі;
- Зменшення торгових витрат в Україні.

Основні результати проекту:

- Зміцнений потенціал бізнес-асоціацій і НУО щодо визначення адміністративних і регуляторних заходів, які спрямовані на сприяння розвитку торгівлі, здійснення моніторингу та оцінки процесу їхнього виконання, а також інформаційно-пропагандистська робота щодо змін (вимірюються за кількістю інформаційно-пропагандистських кампаній, переваг політики, осіб, що пройшли навчання);
- Розроблений стандартизований інструмент МіО ходу виконання заходів з сприяння розвитку торгівлі; проведено чотири етапи МіО, включаючи опитування 1000 фірм в рамках одного етапу;
- Більше залучення бізнес-асоціацій, НУО до діалогу з органами державної влади стосовно заходів з сприяння розвитку торгівлі (визначається за перевагами політики, охопленням дебатів / слухань, участю в роботі громадських рад);
- Зменшення торгових витрат, що стимулює розвиток міжнародної торгівлі (оцінюється за суб-індексом “Doing Business”, Індексом логістичної ефективності).

Термін виконання: Квітень 2014 р. – квітень 2018 р.

Застереження

Щомісячний моніторинг сприяння торгівлі в Україні, підготовлений Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій в рамках проекту **“Діалог зі Сприяння Торгівлі”** за фінансової підтримки Європейського Союзу, має виключно інформаційний характер. Хоча ми доклали самих ґрунтовних зусиль для підготовки якомога точнішої публікації, ми не беремо на себе жодної відповідальності за можливі помилки. Інститут не несе зобов'язань за будь-які збитки чи інші проблеми, які виникли прямо чи опосередковано через використання будь-якої частини цієї публікації. В разі використання обов'язковим є посилання на Інститут економічних досліджень та політичних консультацій.